

Ekonomski i socijalni odbor (**ESC**) je savjetodavno tijelo koje zastupa različite interesne zajednice ekonomskog i socijalnog života (poslodavce, sindikate, poljoprivrednike, potrošače i druge interesne grupe, kao što su skupine za zaštitu okoliša, gospodarske komore i sl.). ESC ima 344 članova i most je između Unije i njenih građana ije interese zastupa. Prije donošenja odluka o pitanjima u vezi sa zapošljavanjem, profesionalnim obrazovanjem, poljoprivrednom, industrijskom i socijalnom politikom, regulacijom unutarnjeg tržišta, Evropski socijalni fond i sl. treba pribaviti mišljenje Odbora. Svoje stajalište Odbor može izraziti i na vlastitu inicijativu, a prema Ugovoru iz Amsterdama postoji mogućnost i da Evropski parlament zatraži od Odbora mišljenje o pojedinim pitanjima.

Odbor regija osnovan je 1994. godine po Ugovoru iz Maastrichta. Ima 344 članova, predstavnika regionalnih i lokalnih vlasti, koje na četiri godine imenuje Vijeće na prijedlog zemalja članica. Odbor regija savjetodavno je tijelo koje zastupa interese lokalnih vlasti pri donošenju i provedbi zajedničkih politika Unije. Odbor regija mora biti konsultiran o pitanjima koja se tiču lokalne i regionalne uprave, poput regionalne politike, zajedničke poljoprivredne politike, okoliša, obrazovanja i transporta.

Evropski sustav središnjih banaka sastoji se od Evropske središnje banke i nacionalnih središnjih banaka svih država članica EU. Evropska centralna banka i nacionalne središnje banke dvanaest država euro-zone okupljene su pod pojmom Eurosustav, dok nacionalne središnje banke država koje nisu članice euro-zone ne mogu sudjelovati u donošenju i provedbi odluka vezanih uz jedinstvenu monetarnu politiku.

Evropska središnja banka (ECB), sjedište u Frankfurtu, uspostavljena je 1998. godine kako bi se uvela nova valuta - **euro** obavljale devizne operacije, te osiguralo lakše funkcioniranje takvih sistema. ECB radi potpuno nezavisno i odgovorna je za utvrđivanje okvira i provedbu ekonomske i monetarne politike EU. ECB radi sa Evropskim sistemom centralnih banaka (ESCB), koji obuhvata sve zemlje članice. Zemlje koje su do sada usvojile euro ine eurozonu, a njihove centralne banke zajedno sa ECB ine ono što se zove eurosistem.

Evropska investicijska banka formirana je 1958. godine Rimskim ugovorom. Ona je neprofitna i autonomna financijska institucija EU, koja pomaže u postizanju ciljeva i uravnoteženog razvoja Unije kroz finansiranje određenih tipova investicijskih projekata.

Evropski ombudsmen uspostavljen je Ugovorom iz Maastrichta. Ombudsmen djeluje kao posrednik između građana i vlasti EU. On ima pravo primati i istraživati pritužbe građana iz EU, preduzeća i institucija i svakog ko živi ili ima zakonito prebivalište u nekoj od zemalja EU. Ombudsmen djeluje potpuno nezavisno i nepristrasno i može davati preporuke institucijama EU. Također, može proslijediti pitanje Evropskom parlamentu kako bi ovaj poduzeo potrebnu političku akciju.